

BAĞ-KUR SİGORTA YARDIMLARI İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı; 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, 29/8/1977 tarihli ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası, 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamında bulunan Bağ-Kur sigortalılarına malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından yapılacak yardımlara başvurma ve bu sigorta kollarına göre ödeme usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, 1479, 2108 ve 2926 sayılı Kanunlara göre Bağ-Kur sigortalısı olanların malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından yapılacak yardımlara başvurma şekil ve şartlarına ve bu sigorta kollarına göre ödeme usul ve esaslarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik 1479 sayılı Kanunun geçici 19 uncu maddesinin son fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bağ-Kur veya Kurum: Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumunu, 1479 sayılı Kanun: 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununu,

2926 sayılı Kanun: 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununu,

2108 sayılı Kanun: 29/8/1977 tarihli ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasını,

Genel Müdürlük: Bağ-Kur Genel Müdürlüğünü,

İl Müdürlüğü: Bağ-Kur İl Müdürlüklerini,

Sigortalı: 1479, 2108 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamında sigortalı sayılanları,

Hak Sahibi: Sigortalının veya Kurumdan malüllük veya yaşlılık aylığı almakta olanların ölümü halinde, aylık bağlanmasına veya toptan ödeme yapılmasına hak kazanan eşini, çocuğunu, anasını ve babasını,

Sosyal güvenlik kuruluşları: Bağ-Kur, T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı ve 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine göre kurulan emekli sandıklarını,

İş kazası: Sigortalının mesleki faaliyette bulunduğu sırada hemen veya sonradan bedence veya ruha arzaya uğraması olayını,

Meslek hastalığı: Sigortalının yapmış olduğu işin niteliğine göre tekrarlanan bir sebep veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici ve sürekli hastalık, sakatlık veya ruhi arıza hallerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Malüllük Sigortası

Malüllük

Madde 5 — Çalışma gücünün en az üçte ikisini yitirdiği tespit edilen sigortalı malül sayılır.

1479, 2108 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamında Bağ-Kur sigortalılığının başladığı tarihte malül sayılacak derecede hastalık veya anzası bulunduğu önceden veya sonradan tespit edilen sigortalı, bu hastalık veya arzası nedeniyle malüllük sigortası yardımlarından yararlanamaz,

Malüllük aylığından yararlanma şartları

Madde 6 — Sigortalının malüllük aylığından yararlanabilmesi için;

- Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre malül sayılması,
- Yazılı olarak istekte bulunması,
- Talep tarihinde prim ve her türlü borçlarının ödenmiş olması,
- En az beş tam yıl sigorta primi ödemiş olması,

şarttır.

Ancak iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle malüllük taleplerinde prim ödeme gün sayısı aranmaz.

Malüllük aylığı talebinde istenecek belgeler

Madde 7 — Sigortalılardan istenecek belgeler aşağıda belirtilmiştir;

- Talep dilekçesi,
- Giriş ve terk tarihlerini gösterir ilgili mercilere tasdik ettirilmiş sigortalılık belgesi,
- Vukuatlı nüfus kayıt örneği,
- Sosyal Güvenlik Kuruluşlarına tabi birleştirilecek hizmetleri olan sigortalıların varsa hizmet sürelerini belirtir belge.

Malüllüğün tespiti

Madde 8 — Sigortalıların malüllüklerinin tespitinde;

a) Malüllük halinin tesbitinde, Sağlık Bakanlığı, üniversiteler ve kamu iktisadi teşebbüslerine ait hastanelerin sağlık kurullarınca verilecek raporlarda belirtilen hastalık ve arızalar esas alınır.

b) Malüllük talepleri sağlık kurullarınca verilen raporlar esas alınarak Kurum Sağlık Kurulunca karara bağlanır. Malüllüğün reddi halinde sigortalılar, Kurum Sağlık Kurulu kararlarına il müdürlükleri vasıtasıyla itiraz edebilirler. Sağlık Kurulunun iki kez red ettiği rapora tekrar itiraz edilmesi halinde dosya değerlendirilmek üzere Sosyal Sigortalar Yüksek Sağlık Kurulu Başkanlığına gönderilir.

İş kazası ve meslek hastalığının tespiti

Madde 9 — İş kazası veya meslek hastalığı sonucu malüllük iddiaları; il müdürlüklerince kurulan komisyon tarafından yapılacak tahkikat sonucu düzenlenen tahkikat raporu, Tahsisler Daire Başkanlığının bağlı bulunduğu Genel Müdür Yardımcısının Başkanlığında, Teftiş Kurulu Başkanı, 1. Hukuk Müşaviri ile Tahsisler Daire Başkanı ve ilgili şube müdüründen oluşan İş Kazası ve Meslek Hastalığı Tespit Komisyonunda değerlendirilerek karara bağlanır.

Üçüncü bir kimsenin suç sayılır hareketi sonucu malül kalmaları halinde sigortalılar, iş kazasının meydana geldiği mahalli, hangi il veya ilçe savcılığına intikal ettiğini, görgü tanıklarını yazılı olarak Kuruma bildirmek ve varsa kaza ile ilgili tutanak, doktor raporu gibi belgeleri ibraz etmek zorundadırlar.

Malüllük aylığının başlangıcı

Madde 10 — Malüllük aylığı Kurum sağlık kurulunca maluliyete esas alınan rapor tarihini takip eden aybaşı itibarıyla başlar.

Kontrol muayenesi

Madde 11 — Kurum, malüllük aylığı bağlanan sigortalıları, kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduruncaya

kadar kontrol muayenesine tabi tutabilir. Kabul edilebilir özürü olmadığı halde, kontrol muayenesini Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihi takip eden aybaşına kadar yaptırmayanların aylıklarının ödenmesi, kontrol muayenesi için belirtilen tarihten sonraki aybaşından başlanarak durdurulur. Kontrol muayenesini, Kurumun yazılı bildirisinde belirtilen tarihten başlayarak, üç ay içinde yaptıran ve malüllük halinin devam ettiği tespit edilenlerin aylıkları, durdurulduğu tarih itibarıyla tekrar başlatılır. Kontrol muayenesini, yazılı bildiride belirtilen tarihten üç ay geçtikten sonra yaptıran ve malüllük halinin devam ettiği tespit edilenlerin aylıkları, rapor tarihini takip eden aybaşından başlanarak ödenir.

Malüllük aylığının kesilmesi

Madde 12 — Yapılan kontrol muayenesi sonucu malüllük halinin kalktığı anlaşılmaması halinde malüllük aylığı kesilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yaşlılık Sigortası

Yaşlılık sigortasından sağlanan yardımlar

Madde 13 — Yaşlılık sigortasından sağlanan yardımlar;

- Yaşlılık aylığı bağlanması,
- Yaşlılık toptan ödemesi yapılmasıdır.

Yaşlılık aylığından yararlanma şartları

Madde 14 — Sigortalının yaşlılık aylığından yararlanabilmesi için;

- Kurumdan yazılı olarak talepte bulunması,
- 1479 sayılı Kanunda belirtilen yaş ve hizmet sürelerini tamamlamış olması,
- Talepte bulunduğu tarihte prim ve her türlü borçlarını ödemiş olması, şarttır.

Kadın ise 60, erkek ise 62 yaşını dolduran ve en az onbeş tam yıl prim ödeyen sigortalılara da kısmi yaşlılık aylığı bağlanır.

Yaşlılık aylığı bağlanılmasında 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi hükmü dikkate alınır.

Yaşlılık toptan ödemesi

Madde 15 — Yaşlılık ve malüllük aylığı bağlanmasına hak kazanamayan sigortalılara, ödedikleri primler, sağlık primleri ve gecikme zamları hariç olmak üzere geri verilir.

Yaşlılık toptan ödemesinden yararlanma şartları

Madde 16 — Toptan ödeme yapılabilmesi için;

- Sigortalı olarak çalıştığı işini terk etmesi,
- Malüllük veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanmamış olması,
- Kadın ise 60, erkek ise 62 yaşını doldurmuş bulunması,
- Yazılı talepte bulunması, şarttır.

Ancak, diğer sosyal güvenlik kuruluşlarının birinde sigortalılığı devam edenlerin birikmiş primleri geri verilmez.

Yaşlılık aylığı bağlanmasına veya yaşlılık toptan ödemesi yapılmasına hak kazanan sigortalılardan istenecek belgeler

Madde 17 — Yaşlılık aylığı bağlanması veya toptan ödeme yapılabilmesi için istenecek belgeler şunlardır:

- Talep dilekçesi,
- Giriş ve terk tarihlerini gösterir ilgili mercilere tasdik ettirilmiş sigortalılık belgesi,
- Vukuatlı nüfus kayıt örneği,
- Sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi birleştirilecek hizmetleri olan sigortalıların varsa hizmet sürelerini belirtir belge.

Yaşlılık aylığının başlangıcı

Madde 18 — Yaşlılık aylığı, sigortalının aylık bağlanması için yazılı talepte bulunduğu tarihi takip eden aybaşından başlar. Posta ile yapılan başvurularda, adi posta ile gönderilen yaşlılık aylığı taleplerinin, Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih aylık talep tarihi olarak, taahhütlü, iadeli taahhütlü veya Acele Posta Servisi olarak gönderilen yaşlılık aylığı taleplerinin ise postaya verildiği tarih Kuruma intikal tarihi olarak kabul edilir. Yaşlılık aylığı bağlanmasına ayın son günü itibarıyla hak kazanıp, ayın son günü resmi tatil gününe rastladığından taleplerini Kuruma intikal ettirmeyen sigortalıların bulundukları ayın primini de ödeyip prim ve cezası bulunmaması şartıyla, bu resmi tatil gününü takip eden ilk iş günü mesai bitimine kadar Kuruma intikal eden talepleri, önceki ayın son günü verilmiş gibi kabul edilir.

Yaşlılık aylığının kesilmesi

Madde 19 — Yaşlılık aylığı alanlar, istekleri halinde aylıkları kesilerek son defa prim ödedikleri basamaktan prim ödemeye devam edebilirler. Bunların tekrar yaşlılık aylığı talep etmeleri halinde, en az üç tam yıl prim ödemiş olmaları kaydıyla haklarında 1479 sayılı Kanunun yaşlılık sigortası hükümleri uygulanır. Bu süreyi tamamlamadan talepte bulunanlara ödedikleri primler yersiz ödeme olarak iade edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ölüm Sigortası

Ölüm sigortasından sağlanan yardımlar

Madde 20 — Ölüm sigortası yardımları;

- Ölüm aylığı bağlanması,
- Ölüm toptan ödemesi yapılması,
- Cenaze masraf karşılığı verilmesidir.

Ölüm aylığından yararlanma şartları

Madde 21 — Ölüm aylığından yararlanma şartları şunlardır:

Sigortalının;

- Ölüm tarihi itibarıyla en az beş tam yıl sigorta primi ödemiş olması,
- Malüllük veya yaşlılık aylığı almakta iken yahut yazılı olarak istekte bulunup malüllük veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazandıktan sonra ölmüş olması,
- Bağlanmış bulunan malüllük veya yaşlılık aylıkları kesildikten sonra ölmüş olması,
- En az beş tam yıl sigorta primi ödemiş olanlardan toptan ödeme talebinde bulunmakla beraber, toptan ödeme yapılmadan ölmüş olması,
- Hak sahiplerinin yazılı olarak istekte bulunması.

Ancak, sigortalı iken geçirdiği iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle ölenler için prim ödeme gün sayısı aranmaz.

Ölüm toptan ödemesi

Madde 22 — Ölen sigortalının hak sahipleri 1479 sayılı Kanuna göre ölüm sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamadıkları takdirde, sigortalının ödediği primler sağlık sigortası primleri ve gecikme zamları

hariç olmak üzere toptan ödeme şeklinde geri verilir.

Ölüm aylığı bağlanması veya toptan ödeme yapılması için hak sahiplerinden istenecek belgeler

Madde 23 — Ölüm aylığı bağlanabilmesi için istenecek belgeler şunlardır:

- Talep dilekçesi,
- Giriş ve terk tarihlerini gösterir ilgili mercilere tasdik ettirilmiş sigortalılık belgesi,
- Vukuatlı nüfus kayıt örneği,
- Sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi birleştirilecek hizmetleri olan ölen sigortalının varsa sürelerini belirtir belge,

e) Ölen sigortalının, orta öğrenim yapan 20 yaşına, yüksek öğrenim yapan 25 yaşına kadar çocuklarının öğrencilik durumlarının devam ettiğini, 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar ile diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak fiilen çalışmadıklarına ve bu çalışmalarından dolayı buralardan gelir veya aylık almadıklarına dair belge,

f) 18 yaşını doldurmuş çocuklarının, 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar ile diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak fiili çalışmasının olmadığına ve bu çalışmasından dolayı buralardan gelir veya aylık almadıklarına dair belge ile evli olmadıklarını gösterir vukuatlı nüfus kayıt örneği,

g) Sigortalının ölüm tarihinde veya sonradan, eşine veya çocuklarına yapılması gereken tahsisin toplamı sigortalıya ait tahsisten aşağı olduğunda, sigortalının ana ve babasının herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi çalışıp çalışmadığı ve bu çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almadıklarına dair belge,

h) Ölüm sebebini açıklayan ölüm raporu, defin ruhsatı veya muhtarlıkça düzenlenen ölüm tutanağı,

i) Yaşları ne olursa olsun çalışmayacak durumda malül olan çocuklardan, Sağlık Bakanlığı, üniversiteler ve kamu iktisadi teşebbüslerine ait hastanelerden alınacak sağlık kurulu raporu.

İş kazası ve meslek hastalığı sonucu ölüm

Madde 24 — İş kazası ve meslek hastalığı sonucu ölüm aylığı bağlanmasında, bu Yönetmeliğin 8 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Ölüm aylığının başlangıcı

Madde 25 — Sigortalının hak sahiplerine bağlanacak aylıklar, ölüm tarihini takip eden aybaşından başlar. Malüllük veya yaşlılık aylığı almakta iken ölen sigortalının hak sahiplerine bağlanacak aylık, sigortalının hak kazandığı son aylık döneminin sona erdiği tarihten başlar.

Hakkı doğuran olay tarihinden beş yıl geçtikten sonra talepte bulunanların ölüm aylıkları, talep tarihini takip eden aybaşından başlar.

Ölüm aylığının kesilmesi

Madde 26 — Ölüm aylığı aşağıdaki şartlarda kesilir:

a) Sigortalının dul eşi evlenirse aylığı kesilir. Aylığın kesilmesine yol açan evlenme son bulunca aylık yeniden başlanır. Sonraki eşinden de aylık almaya hak kazanan dul eşe bu aylıklardan fazla olan ödenir.

b) Sigortalının kız çocuklarına bağlanan aylıklar, bu Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmaya başladıkları veya evlendikleri tarihi takip eden aylık ödeme tarihinden itibaren kesilir. Aylığın kesilmesine yol açan nedenlerin ortadan kalkması halinde bu tarihi takip eden aylık ödeme tarihinden başlanarak yeniden aylık başlanır. Ancak evliliğin son bulması ile kocasından da aylık almaya hak kazanan kız çocuklarına bu aylıklardan fazla olanı ödenir.

c) Sigortalının erkek çocuklarına bağlanan aylıklar, çocuğun 18 yaşını veya 1479 sayılı Kanun ile diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında çalışmaması şartıyla, orta öğrenim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim yapması halinde 25 yaşını dolduracağı tarihe kadar devam eder. Bu yaşları doldurdukları tarihte çalışmayacak durumda malül olan erkek çocuklarının aylıklarının ödenmesine devam edilir.

Ölüm aylığının devam etmesi için istenecek belgeler

Madde 27 — Ölüm aylığı alanlardan:

a) Sigortalının, dul eşinin evlenmediğine dair vukuatlı nüfus kayıt örneğini,

b) Onsekiz yaşını doldurmuş oldukları halde orta öğrenimdeki çocukların 20 yaşına, yüksek öğrenim yapan çocukların 25 yaşına kadar öğrencilik durumlarının devam ettiğine ve kız çocukları, evlenmediğine ve sosyal güvenlik kanunları kapsamında fiilen çalışmadığına veya kendisinin fiili çalışmasından dolayı buralardan gelir veya aylık almadığına dair belgeyi,

c) Ölen sigortalının, 18 yaşını dolduran çocukları hayatta olduklarını, yaşları ne olursa olsun çalışmayacak durumda malül bulunan çocukları ile yaşları ne olursa olsun evli olmayan, sonradan boşanan veya dul kalan kız çocukları vukuatlı nüfus kayıt örneği ile 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar ve diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak fiilen çalışmadıklarına, buralardan gelir veya aylık almadıklarına dair belgeyi,

Kurumca tespit edilen dönemlerde sigortalının bağlı bulunduğu il müdürlüğüne ibraz edeceklerdir.

Cenaze masraflı karşılığı

Madde 28 — Sigortalının, yaşlılık veya malüllük aylığı almakta olanların ölümüne halinde, cenaze giderleri karşılığı cenazeyi kaldıran gerçek ve tüzel kişilere ödenir.

Yapılacak giderler, cenaze masraflı karşılığı olarak ödenecek miktardan az ise aradaki fark ölenin ailesine ödenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Aylıkların ödenmesi

Madde 29 — Sigortalıya ve hak sahiplerine bağlanan aylıklar her ay peşin olarak ödenir. Peşin ödenen aylıklar durum değişikliği veya ölüm halinde geri alınmaz.

Avans verilmesi

Madde 30 — Malüllük, yaşlılık veya ölüm sigortalarından aylık bağlanması veya toptan ödeme işlemlerine başlanmış bulunan ve aylık bağlanmasına veya toptan ödeme yapılmasına hak kazandığı anlaşılan sigortalıya veya hak sahibi kimselerine, ileride alacaklarından mahsup edilmek üzere, avans verilebilir.

Yaş

Madde 31 — Malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ilişkin yaş ile ilgili hükümlerin uygulanmasında, sigortalıların ve hak sahibi çocukların sigortalının 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara tabi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihte nüfus kütüğünde kayıtlı bulunan doğum tarihleri, sigortalının bu kanunlara tabi olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten sonra doğan çocukların da nüfus kütüğüne ilk olarak yazılan doğum tarihleri esas alınır.

Nüfus kayıtlarında doğum ay ve günleri yazılı olmayanlar 1 Temmuz'da, doğum ayı yazılı olup da günü yazılı olmayanlar ise o ayın 1'inde doğmuş sayılırlar.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

Madde 32 — 10/1/1976 tarihli ve 15464 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bağ-Kur Sigorta Yardımları İşlemleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 33 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 34 — Bu Yönetmelik hükümlerini Bağ-Kur Genel Müdürü yürütür.